

STUDII JURIDICE

Regularitatea actului de sesizare și legalitatea sesizării instanței. Distincții. Orientări jurisprudențiale. Noul Cod de procedură penală

*Victor Constantinescu,
auditor de justiție, Institutul Național al Magistraturii*

Rezumat:

După 29 de termene de judecată, în care au fost discutate chestiuni cum ar fi competența în raport cu calitatea persoanei, conexarea cauzei, cereri de trimitere a cauzei la Curtea Constituțională, aspecte ce necesită corecta îndeplinire a procedurilor de citare și asigurarea apărării inculpaților, instanța depășise momentul primei zile de înfățișare și prin urmare art. 300 C.pr.pen. nu mai era aplicabil în cauză.

Art. 332 C.pr.pen., nu permite restituirea cauzei pentru refacerea rechizitoriului, ci numai restituirea cauzei în vederea refacerii urmăririi penale. Examinarea eventualelor nulități din cursul urmăririi penale, respectiv a modului în care au fost respectate normele care reglementează desfășurarea urmăririi penale este o activitate distinctă și ulterioară verificării regularității actului de sesizare.

Abstract:

Après 29 audiences, pendant lesquelles il y a eu des débats sur des questions tout comme la compétence ratione personae, l'exception de connexité, les requêtes de saisissement de la Cour Constitutionnelle, questions qui exigent la légalité de la procédure de citation et le respect du droit de la défense, comme l'affaire était après le premier jour de comparution par conséquent, l'article 300 du Code de procédure pénale n'était pas applicable.

L'article 332 du Code de procédure pénale, ne permet pas le renvoi de l'affaire pour le rétablissement de l'acte d'accusation, mais seulement pour le rétablissement de la poursuite pénale. L'analyse d'une éventuelle nullité de la poursuite pénale, c'est-à-dire l'observation des dispositions qui règlement le déroulement de la poursuite pénale, représente une analyse distincte que est toujours subséquente à la vérification de la régularité de l'acte de saisissement.

Keywords: regularity of the indictment, legality of the criminal investigation, The New Criminal Procedure Code

Decizia nr. 1500/25 iulie 2011 a Curții de Apel București – Secția I-a Penală

Prin decizia penală nr. 1500/25 iulie 2011 Curtea de Apel București – Secția a I-a Penală a admis recursul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, a casat sentința Tribunalului prin care a fost admisă excepția neregularității actului de sesizare și în temeiul art. 300 raportat la art. 332 C.pr.pen. a fost dispusă restituirea cauzei la parchet și a fost trimisă cauza pentru continuarea judecării aceleiași instanțe.

Pentru a pronunța această decizie, Curtea de Apel a reținut că Tribunalul era dator să verifice, conform art. 300 C.pr.pen., la prima zi de înfățișare, regularitatea actului de sesizare. După 29 de termene de judecată, în care au fost discutate chestiuni cum ar fi competența în raport cu calitatea persoanei, conexarea cauzei, cereri de trimitere a cauzei la Curtea Constituțională, aspecte ce necesită corectă îndeplinire a procedurilor de citare și asigurarea apărării inculpaților, instanța depășise momentul primei zile de înfățișare și prin urmare art. 300 C.pr.pen. nu mai era aplicabil în cauză.

Curtea arată de asemenea, că al doilea temei invocat pentru soluția de restituire, art. 332 C.pr.pen., nu permite restituirea cauzei pentru refacerea rechizitoriului, ci numai restituirea cauzei în vederea refacerii urmăririi penale. Examinarea eventualelor nulități din cursul urmăririi penale, respectiv a modului în care au fost respectate normele care reglementează desfășurarea urmăririi penale este o activitate distinctă și ulterioară verificării regularității actului de sesizare.

Deși textele de lege invocate de către instanța de judecată nu pot conduce la soluția pronunțată în speță, având în vedere caracterul devolutiv al căii de atac, precum și faptul că prin motivele orale de recurs DNA a pus în discuția contradictorie a părților criticile inculpaților

privind urmărirea penală, Curtea a examinat pe fond aceste critici.

Cu privire la apărarea conform căreia rechizitoriul nu ar cuprinde încadrarea juridică a faptelor, Curtea a reținut că actul de sesizare cuprinde aceste elemente. Mai mult, deși a fost invocată lipsa de claritate, inculpații au formulat deja apărări, astfel încât nu se poate afirma că aceasta lipsește. În cazul în care Tribunalul ajunge la concluzia că faptele nu corespund încadrării juridice sau că încadrarea juridică nu este suficient de previzibilă soluția corectă este de schimbare a încadrării juridice sau achitare după caz și nu de restituire a cauzei la Parchet.

În legătură cu a doua critică a apărării, Curtea a reținut că faptele de care sunt acuzați inculpații sunt menționate în rechizitoriu alături de probele pe care se sprijină acuzarea. Curtea consideră că la 11 de ani de la data săvârșirii faptelor de care sunt acuzați, instanța de judecată trebuie să desfășoare cercetarea judecătorească pe fond și nu are temei pentru a dispune refacerea urmăririi penale pentru clarificarea acuzațiilor. Tribunalul are mijloacele necesare pentru a clarifica el însuși acuzațiile dispunând achitarea dacă acestea nu se confirmă sau se sprijină pe probe nelegale, respectiv condamnarea dacă acuzațiile sunt probate.

Apărarea a invocat de asemenea diverse critici, precum acelea că rechizitoriul se întemeiază pe rapoarte de constatare tehnico-științifică care au fost dispuse cu încălcarea prevederilor art. 112 C.pr.pen., că nu există în cuprinsul rechizitoriului o nominalizare a probelor care să demonstreze latura subiectivă și cea obiectivă a infracțiunilor privind manipularea pieței de capital pentru care inculpatul a fost trimis în judecată și alte critici similare, Curtea reținând că toate aceste apărări au în vedere fondul cauzei urmând a fi analizate de instanța de fond

în cadrul cercetării judecătorești, iar dacă sunt întemeiate urmând să se pronunțe o soluție în consecință. Apărările vizând conținutul și modul de apreciere al probelor nu pot conduce însă la restituirea cauzei la parchet.

Curtea mai reține că instanța de fond se referă la procedura prezentării materialului de urmărire penală, arătând că această procedură nu trebuie să fie formală, ci completă, efectivă și riguroasă, fără să se precizeze însă în raport cu care dintre inculpații trimiși în judecată procedura este viciată, în ce constă viciul și care este sancțiunea și temeiul pentru care trebuie să intervină restituirea cauzei la Direcția Națională Anticorupție.

Cu privire la viciile legate de prezentarea materialului de urmărire penală, instanța de control judiciar reține că prezentarea materialului de urmărire penală nu este viciată în condițiile în care aceasta există, chiar dacă unii dintre inculpați nu au dorit să lectureze și să verifice întregul material, aspect consemnat în procesul verbal de prezentare a materialului, în prezența avocaților. Art. 254 C.pr.pen. prevede în mod expres că nu este obligatoriu a se realiza prezentarea materialului atunci când inculpatul refuză să ia cunoștință de acesta. Materialul de urmărire penală nu i-a fost prezentat inculpatei V.C. (înviniută la acel moment), care a precizat explicit, prin două documente transmise către Direcția Națională Anticorupție, că nu va uza personal de dreptul său de prezentare a materialului de urmărire penală, ci prin apărătorul ales și că își exprimă dreptul de a nu face nicio declarație, nedorind să i se prezinte materialul de urmărire penală.

Curtea a considerat de asemenea că lipsa indicării locului de întocmire a rechizitoriului precum și existența unor

note de subsol în cuprinsul rechizitoriului, nu afectează regularitatea actului de sesizare.

Notă

Cu titlu preliminar, remarcăm temeiul pentru care Tribunalul a dispus restituirea cauzei la parchet în vederea refacerii actului de sesizare, respectiv art. 300 raportat la art. 332 C.pr.pen. Considerăm că cele două articole nu pot fi coroborate pentru a fundamenta o soluție de restituire întrucât reglementează proceduri particulare. Astfel, examinarea modului în care au fost respectate dispozițiile legale care reglementează efectuarea urmăririi penale reprezintă o activitate distinctă de examinarea regularității actului de sesizare și rezultă din existența, separată, a art. 300 C.pr.pen. și a art. 332 C.pr.pen. care reglementează restituirea cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale.⁶⁴⁰ De asemenea, cele două proceduri atrag efecte diferite, neregularitatea actului de sesizare atrăgând restituirea cauzei la procuror pentru refacerea actului de sesizare, iar nerespectarea legalității urmăririi penale atrage soluția restituirii la procuror pentru refacerea urmăririi penale.

Verificarea actului de sesizare este o procedură care vizează examinarea formală a conținutului actului de sesizare, în speță rechizitoriul, instanța verificând numai dacă acesta conține elementele prevăzute de art. 262, 263, 264 C.pr.pen.⁶⁴¹

Contradicțiile din această materie își au izvorul în distincția care se realizează între noțiunile „actul de sesizare” din art. 300 C.pr.pen. și „sesizarea instanței” conținută în art. 197 alin. 2 și art. 332 alin. 2 C.pr.pen. Din coroborarea dispozițiilor menționate putem concluziona că neregularitatea privind actul de sesizare

⁶⁴⁰ I.C.C.J., Secția penală, decizia nr. 377 din 2 februarie 2010, www.scj.ro.

⁶⁴¹ *Idem*.

este sancționată de către legiuitor cu nulitatea absolută, însă nulitatea operează în condițiile art. 300 C.pr.pen. și trebuie invocată la prima zi de înfățișare, putând de asemenea să fie acoperită în condițiile art. 300 alin. 2 C.pr.pen. Mai mult decât atât, instanța are obligația de a încerca acoperirea neregularității prin înlăturarea de îndată sau prin acordarea unui termen.

Odată ce regularitatea a fost constatată de către instanță sau prima zi de înfățișare a trecut fără ca părțile să critice actul de sesizare, instanța este sesizată cu judecarea cauzei și prin urmare nu mai poate pronunța o soluție de restituire pentru refacerea actului de sesizare.

Astfel, după ce trece de momentul verificării regularității actului de sesizare, instanța va putea analiza, în cadrul art. 332 C.pr.pen., nulitățile din timpul urmăririi penale.

Apreciem, în acord cu o decizie recentă a instanței supreme⁶⁴², că instanța investită cu soluționarea cauzei poate constata și alte încălcări ale legii în cursul urmăririi penale decât cele prevăzute de art. 332 alin. 1 și 2 C.pr.pen., care pot justifica restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale, însă acestea pot fi invocate într-un anumit termen, de persoane determinate, impunându-se dovedirea vătămării procesuale, neregularitatea actului putând fi înlăturată în condițiile legii (art. 197 alin. 4 teza I C.pr.pen.)⁶⁴³.

Așadar, efectuarea unor noi acte de urmărire penală după prezentarea materialului de urmărire penală poate atrage o soluție de restituire a cauzei la procuror, întemeiată pe art. 332 C.pr.pen.,

dacă instanța apreciază că s-a produs o vătămare care poate fi reparată numai prin această soluție de restituire, deci în condițiile art. 197 alin. 1 – 4 C.pr.pen.⁶⁴⁴ Aceeași trebuie să fie soluția și pentru neprezentarea materialului de urmărire penală.

S-a statuat, de asemenea, dacă în cursul urmăririi penale se comite vreo încălcare a dispozițiilor procedurale sancționabilă cu nulitatea relativă, iar inculpatul sau apărătorul său iau cunoștință de aceasta (prin încălcare înțelegându-se fie aplicarea greșită a legii de procedură, fie o neaplicare) nu există nulitate câtă vreme inculpatul sau avocatul său nu au adus la cunoștință organului de urmărire penală neregularitatea procedurală observată și nu au cerut la momentul respectiv, aplicarea legii în mod corect.⁶⁴⁵

Singura ipoteză care poate fi încadrată în noțiunea de *sesizare a instanței*, prevăzută de art. 332 alin. 2 C.pr.pen. și care, prin urmare, va atrage sancțiunea nulității absolute, este lipsa efectuării urmăririi penale. În acest caz, procesul penal este incomplet, situația de fapt care urma să fie stabilită în timpul urmăririi penale este inexistentă și prin urmare instanța nu este sesizată cu un fapt asupra căruia să poarte judecata, potrivit art. 317 C.pr.pen.

Încercarea de a încadra orice nulitate relativă din timpul urmăririi penale în noțiunea de „sesizare a instanței” duce la transformarea nulităților relative în nulități absolute, situație nepermisă, având în vedere că nulitățile prevăzute de art. 197 alin. 2 C.pr.pen. sunt limitativ prevăzute.

⁶⁴² I.C.C.J., Completul de 5 judecători, decizia penală nr. 327 din 12 octombrie 2011, www.legalis.ro.

⁶⁴³ *Idem*.

⁶⁴⁴ *A contrario*, C.A. Brașov, Secția penală, decizia penală nr. 128/Ap/2004 în Curtea de Apel Brașov. Culegere de practică judiciară în materie

penală 2003 – 2004, Editura All Beck, București, 2005.

⁶⁴⁵ C.A. Cluj, Secția penală și de minori, decizia penală nr. 2011/R/8 decembrie 2011, <http://www.curteadeapelcluj.ro>.

Analizând decizia rezumată, constatăm că prima instanță a considerat că descrierea fragmentară a mijloacelor de probă în rechizitoriu face imposibilă verificarea lor de către instanță, argument ce subliniază eroarea pe care o face prima instanță cu privire la limitele procedurii verificării regularității actului de sesizare. Astfel, actul de sesizare este legal întocmit prin simpla indicare a mijloacelor de probă care au fost administrate pe parcursul urmăririi penale. Descrierea și coroborarea mijloacelor de probă din rechizitoriu sunt argumente aduse de către Ministerul Public în sprijinul acuzației, acestea putând fi însușite sau înlăturare de către instanță, în situație identică aflându-se argumentele apărării.

Cu privire la critica privind claritatea și corectitudinea încadrării juridice prevăzute în rechizitoriu, instanța supremă a reținut, în acord cu decizia rezumată mai sus, că încadrarea juridică dată de procuror este întotdeauna una provizorie, supusă cenzurii instanței și susceptibilă de a fi schimbată. Așadar, este lipsit de relevanță dacă încadrarea juridică din rechizitoriu este eronată ca urmare a menționării unui text de lege ce nu reglementează ca infracțiune fapta reținută în sarcina inculpatului sau dacă respectiva eroare privește menționarea unei alte dispoziții legale decât cea aplicabilă cauzei.⁶⁴⁶

În privința momentului la care Tribunalul a pronunțat soluția de restituire, trebuie menționat că din datele pe care le avem la dispoziție reiese că instanța nu a menționat în încheierea de la prima zi de înfățișare verificarea regularității actului de sesizare. Chiar și în această ipoteză, considerăm concluzia Curții ca fiind întemeiată, întrucât apărarea, dacă ar fi

avut critici cu privire la regularitatea actului de sesizare, trebuia să le invoce la prima zi de înfățișare, omisiunea instanței neputând atrage prorogarea termenului legal prevăzut de art. 300 C.pr.pen.

S-a statuat în mod judicios că dacă judecătorul, în mod expres, nu a pus în discuție regularitatea rechizitoriului - și nu a menționat acest lucru în încheiere - nu presupune, ab initio, că această activitate procesuală nu s-a realizat, verificarea fiind prealabilă și obligatorie pentru a se trece la legala investiție a instanței cu soluționarea cauzei. Nu în ultimul rând, activitatea procesuală prevăzută de art. 300 C.pr.pen. nu este sancționată, în cazul în care aceasta nu se menționează expresis verbis în încheiere, prin nulitatea absolută. În consecință, eventuala nemulțumire a acuzatului trebuia făcută cunoscută instanței, potrivit art. 197 alin. 4 C.pr.pen., fie chiar în cursul efectuării activității procesuale de judecată la respectivul termen, fie la termenul ulterior.⁶⁴⁷

Cu privire la critica apărării în privința legalității mijloacelor de probă, Curtea a adoptat o soluție cunoscută în practică, conform căreia instanța nu poate dispune restituirea cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale, în temeiul art. 332 alin. 2 C.pr.pen., constatând caracterul ilegal al mijloacelor de probă pe baza cărora s-a dispus trimiterea în judecată, întrucât instanța se pronunță asupra caracterului ilegal al mijloacelor de probă prin hotărâre, după efectuarea cercetării judecătorești și după dezbateri⁶⁴⁸.

Apreciem că soluția este corectă, constatarea caracterului nelegal al unui mijloc de probă atrăgând o sancțiune specifică, respectiv excluderea mijlocului de probă care a fost nelegal administrat,

⁶⁴⁶ I.C.C.J., Secția penală, decizia penală nr. 1683 din 29 aprilie 2010, www.legalis.ro.

⁶⁴⁷ I.C.C.J., Secția penală, decizia penală nr. 4316 din 30 noiembrie 2010, www.legalis.ro. A se

vedea și I.C.C.J., Secția penală, decizia penală nr. 3363 din 21 octombrie 2009, www.legalis.ro.

⁶⁴⁸ I.C.C.J., Secția penală, decizia penală nr. 13 din 8 ianuarie 2007, www.scj.ro.

potrivit art. 64 alin. 2 C.pr.pen.⁶⁴⁹, și nu restituirea cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale și cu atât mai puțin restituirea cauzei la procuror pentru refacerea actului de sesizare.

Cu privire la locul întocmirii actului de sesizare, instanța de fond a apreciat de o manieră excesiv de formalistă condiția impusă de art. 203 C.pr.pen. și a considerat că este afectată regularitatea actului de sesizare chiar dacă rechizitoriul conține antetul și ștampila unității de parchet de la care provine. Considerăm că instanța de control judiciar în mod corect a cenzurat acest argument, considerând că indicarea suplimentară a locului întocmirii acestuia, așa cum a dispus instanța de fond, este în afara dispozițiilor legale.

De asemenea, remarcăm inovația pe care a realizat-o instanța de fond, reținând că existența notelor de subsol poate atrage neregularitatea actului de sesizare, deși această concluzie nu este întemeiată pe nici o dispoziție procesual penală.

Considerăm că decizia rezumată demonstrează cu prisosință *necesitatea modificărilor aduse de către Noul Cod de procedură penală („NCPD”)*, unde legiuitorul se preocupă de o soluționare rapidă a chestiunilor premergătoare, sarcină încredințată judecătorului de cameră preliminară, degrevând astfel judecătorul de scaun, care va fi chemat să statueze numai asupra temeiniciei acuzațiilor.

Potrivit art. 3 alin. 1 lit. c) și alin. 6 coroborat cu art. 54 NCPD, judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței și potrivit competenței acesteia, verifică legalitatea trimiterii în judecată dispusă de către procuror, verifică legalitatea administrării

probatoriului, a efectuării actelor de către organele de urmărire penală și soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimiteră în judecată.

Procedura camerei preliminare este inspirată din dreptul german, unde este prevăzută o etapă prealabilă în urma căreia judecătorul decide dacă se va deschide procedura publică împotriva inculpatului sau se va decide respingerea cererii de deschidere a judecății pe fond formulată de către Ministerul Public.⁶⁵⁰ Cu toate acestea, competența judecătorului de cameră preliminară este mult restrânsă în NCPD față de prevederile similare din Codul de Procedură Penal German.

Dintre atribuțiile care îi lipsesc judecătorului de cameră preliminară român, amintim imposibilitatea de a statua asupra temeiniciei acuzațiilor aduse împotriva inculpatului și lipsa posibilității de a ordona administrarea unor noi probe.

Într-adevăr, potrivit art. 203 din Codul de procedură penal German instanța va decide trimiterea inculpatului în procedură publică numai dacă există indicii temeinice de a suspecta că inculpatul a săvârșit infracțiunea. De asemenea, art. 202 din același cod, cu denumirea marginală „Investigații suplimentare”, prevede că, înainte ca instanța să decidă deschiderea procedurii publice, poate ordona administrarea de noi probe pentru a ajuta în clarificarea cauzei.

Aceste restricții vin să sublinieze caracterul pur pasiv al controlului de legalitate exercitat de către judecător în această procedură precum și lipsa funcției de instrucție. De asemenea, este exprimat principiul separației funcțiilor judiciare în procesul penal, legiuitorul NCPD, considerând că prerogativa străngerii

⁶⁴⁹ Pentru mai multe detalii a se vedea Ovidiu Predescu, Mihail Udriou – *Protecția Europeană a Drepturilor Omului și procesul penal român*, Ed. C.H. Beck, 2008, p. 789 – 797.

⁶⁵⁰ Art. 199 și următoarele din Strafprozeßordnung (Codul de procedură penală german).

mijloacelor de probă și aprecierea asupra oportunității trimiterii în judecată aparțin exclusiv Ministerului Public.

Cele două restricții reduc potențialul pe care l-ar fi avut această procedură de a stopa eventualele trimiteri în judecată abuzive precum și de a clarifica probatoriul încă dintr-o fază incipientă a procesului penal. Considerăm că, după intrarea în vigoare a viitorului cod și după analiza impactul pe care o să îl aibă în practica judiciară, legiuitorul ar putea reconsidera aceste restricții.

De asemenea, o prerogativă care exista în vechea reglementare procesual penală română din anul 1936, considerăm că ar fi fost oportună. Astfel, art. 276 alin. 9 din Codul de procedură penală 1936 prevedea că „Ministerul public, partea civilă și inculpatul, au dreptul de a depune memorii scrise; în toate cazurile camera de acuzare poate chema părțile pentru a da lămuriri orale în contradictoriu. Camera, după citirea raportului și concluziile orale ale inculpatului ori apărătorului său, ale Ministerului public și părții civile, pronunță deciziunea sa.” Așadar, procedura în fața Camerei de acuzare era scrisă, însă instanța putea chema părțile, dacă aprecia că este necesar, pentru a da anumite lămuriri. Considerăm că o astfel de posibilitate ar fi fost oportună și în cadrul camerei preliminare din noua reglementare pentru a permite judecătorului să clarifice anumite apărări făcute de către inculpat precum și orice alt aspect care ar avea relevanță în soluționarea cauzei.

Trebuie subliniat că procedura camerei preliminare este o procedură scrisă, iar judecătorul de cameră preliminară se va pronunța asupra tuturor aspectelor invocate, la un singur termen, prin încheiere motivată în cameră de consiliu, conform art. 345 alin. 1 – 2 NCPP, după ce va fi primit toate cererile și apărățile părților precum și argumentele Ministerului Public.

Încercarea de a încadra orice nulitate relativă din timpul urmăririi penale în noțiunea de „sesizare a instanței” duce la transformarea nulităților relative în nulități absolute, situație nepermisă, având în vedere că nulitățile prevăzute de art. 197 alin. 2 C.pr.pen. sunt limitativ prevăzute

Remarcăm cu titlu incidental că noțiunea de legală sesizare a instanței a fost clarificată, aceasta corespunde obiectivului camerei preliminare stabilit prin art. 342 teza a III-a din N.C., respectiv verificarea legalității efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

Cu privire la prerogativa judecătorului de cameră preliminară de a verifica regularitatea actului de sesizare, NCPP consfințește orientarea jurisprudențială majoritară din prezent, art. 344 alin. 6 prevăzând că verificarea actului de sesizare poartă asupra acelor mențiuni obligatorii și asupra respectării condițiilor prevăzute de art. 329 din NCPP. Mențiunile obligatorii la care se referă textul de lege sunt conținute în art. 328 NCPP, prevederi care se aseamănă cu art. 262 și 263 C.pr.pen.

Obligația de verificare sub aspectul legalității și temeiniciei de către procurorul parchetului, prevăzută de art. 264 C.pr.pen., dispăre în noua reglementare, consecință firească, având în vedere introducerea camerei preliminare, rechizitoriul urmând să fie verificat sub aspectul legalității de către judecătorul de cameră preliminară iar sub aspectul temeiniciei de către judecătorul de scaun.

Conducătorul parchetului păstrează, conform art. 304 alin. 2 NCPP posibilitatea infirmării actelor procesuale sau procedurale a procurorului ierarhic

inferior. Cu toate acestea, se observă schimbarea de optică a legiuitorului în NCPP, potrivit căreia procurorul de caz este cel care sesizează instanța de judecată⁶⁵¹ și numai în cazul în care procurorul ierarhic superior consideră că rechizitoriul nu este legal sau temeinic urmează să infirme trimiterea în judecată.

Prin urmare, judecătorul de cameră preliminară, din oficiu, sau la cererea părții, atunci când consideră că rechizitoriului îi lipsesc unele din mențiunile obligatorii sau că nu au fost respectate condițiile prevăzute de art. 329 NCPP, va sesiza conducătorul parchetului care a emis rechizitoriul și va dispune acoperirea omisiunilor într-un termen de maxim 5 zile.

După ce omisiunile au fost îndreptate și nu există nereguli referitoare la probele administrate sau cu privire la actele de urmărire penală, judecătorul de cameră preliminară va dispune prin încheiere începerea judecării, potrivit art. 346 alin. 1 din NCPP

În cazul în care omisiunile nu au fost îndreptate sau au fost îndreptate cu depășirea termenului prevăzut de lege, judecătorul de cameră preliminară va dispune prin încheiere, în temeiul art. 346 alin. 3 lit. a NCPP restituirea cauzei la parchet.

Este de observat că în Proiectul Legii de punere în aplicare a Noului Cod de Procedură Penală⁶⁵² judecătorul va dispune restituirea numai în acele situații în care consideră că neregularitatea atrage imposibilitatea soluționării de către instanță a acțiunii penale. Prin urmare, se preconizează că existența unei neregu-

larități în actul de sesizare nu va atrage în mod automat soluția de restituire.

Atât soluția de începere a judecării cât și cea de restituire a cauzei la parchet pot fi atacate de către procuror sau de către inculpat cu contestație în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii. Contestația va fi judecată de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară.

Este de asemenea important de subliniat că, după sesizarea instanței de judecată și deschiderea procedurii publice, judecătorul de scaun nu va mai putea pronunța o soluție de restituire, aspect ce rezultă din interpretarea art. 332 alin. 1 lit. b) NCPP care prevede drept caz de reluarea a urmăririi penale, restituirea cauzei numai de către judecătorul de cameră preliminară. Această concluzie se impune atât pentru soluția de restituire având drept cauză neregularitatea actului de sesizare, cât și pentru soluțiile de restituire având drept temei nelegalitatea sesizării instanței sau a administrării probatoriului, judecătorul de scaun neavând la dispoziție o procedură similară cu art. 332 din C.P.P.⁶⁵³

Acest ultim aspect, precum și obligația invocării nulităților absolute și relative din timpul urmăririi penale până la închiderea procedurii în cameră preliminară (art. 281 alin. 4 lit. a coroborat cu art. 282 alin. 4 lit. a NCPP) vor contribui la celeritatea și stabilitatea procesului penal precum și la degrevarea judecătorului chemat să soluționeze fondul, a cărui misiune se va reduce doar la analiza probatoriului și la statuarea asupra temeiniciei acuzațiilor.

⁶⁵¹ Spre deosebire de legislația actuală, unde sesizarea instanței este realizată de către procurorul ierarhic care a efectuat verificarea, conform art. 264 alin. 4 C.pr.pen.

⁶⁵² Forma publicată pe site-ul Ministerului Justiției, art. 101, www.just.ro

⁶⁵³ A se vedea și Expunerea de motive a Codului de Procedură Penală, pag. 18, www.just.ro